

وزارت معیشت و صنایع

« قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور »

قوانین و مقررات مرتبط با رسیدگی به تخلفات اداری

گردآوری:

دفتر هماهنگی هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری

وزارت جهاد کشاورزی

تهیه شده در: دفتر هماهنگی هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری وزارت جهاد کشاورزی

وزارت عدلیه هیأتها

« قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور »

تهیه شده در: دفتر هماهنگی هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری وزارت جهاد کشاورزی

ویژه اعضای هیأتها

« قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور »

قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور (با آخرین اصلاحات والحاقات 93/7/15)

تهیه شده در: دفتر هماهنگی هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری وزارت جهاد کشاورزی

وزارت امور حقوق

« قانون تشكيل سازمان بازرسی كل کشور »

قانون تشكيل سازمان بازرسی كل کشور

مواد

ماده 1- به منظور نظارت بر حسن جریان امور و اجرای صحیح قوانین در دستگاه‌های اداری و در اجرای اصل 174 قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران سازمانی به نام «سازمان بازرسی كل کشور» که در این قانون به اختصار «سازمان» نامیده می‌شود، زیر نظر رئیس قوه قضاییه و با اختیارات و وظایف مندرج در این قانون تشکیل می‌شود.

تبصره: نظارت و بازرسی از نظراین قانون عبارت است از مجموعه فعالیت‌های مستمر و منظم و هدفدار به منظور جمع‌آوری اطلاعات لازم درباره مراحل حین و بعد از اقدامات دستگاه‌های مشمول ماده (2) این قانون تجزیه و تحلیل آنها، تطبیق عملکرد دستگاه با اهداف و تکالیف قانونی، و ارائه پیشنهادهای مناسب در جهت حسن جریان امور. سازمان بازرسی همچنین می‌تواند قبل از اقدامات دستگاه‌های مذکور نیز اطلاعات لازم را جمع‌آوری کند .

ماده 2- وظایف و اختیارات سازمان به شرح زیر می‌باشد:

الف - بازرسی و نظارت مستمر کلیه وزارتخانه‌ها و ادارات و اموراداری و مالی دادگستری، سازمان‌ها و دستگاه‌های تابعه قوه قضاییه و نیروهای نظامی و انتظامی و مؤسسات و شرکتهای دولتی و شهرداریها و مؤسسات وابسته به آنها و دفاتر اسناد رسمی و مؤسسات عامه المنفع و نهادهای انقلابی و

وزارت عدلیه و حقوق

« قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور »

سازمان‌هایی که تمام یا قسمتی از سرمایه یا سهام آنان متعلق به دولت است یا دولت به نحوی از انحاء بر آنها نظارت یا کمک می‌نماید و کلیه سازمان‌هایی که شمول این قانون نسبت به آنها مستلزم ذکر نام آنها است بر اساس برنامه منظم.

ب- انجام بازرسی‌های فوق العاده حسب الامر مقام معظم رهبری و یا به دستور رئیس قوه قضائیه و یا درخواست رئیس جمهور و یا کمیسیون اصل نود قانون اساسی مجلس شورای اسلامی و یا بنابه تقاضای وزیر یا مسئول دستگاه‌های اجرائی ذیربط و یا هر موردی که به نظر رئیس سازمان ضروری تشخیص داده شود.

ج- اعلام موارد تخلف و نارسائی‌ها و سوء جریانات اداری و مالی در خصوص وزارتخانه‌ها و نهادهای انقلاب اسلامی و بنیادهای رئیس جمهور و در خصوص مؤسسات و شرکت‌های دولتی و وابسته به دولت به وزیر ذیربط و در مورد شهرداری‌ها و مؤسسات وابسته به وزیر کشور و در خصوص مؤسسات غیردولتی کمک بگیر از دولت به وزیر ذیربط و در خصوص سوء جریانات اداری و مالی مراجع قضایی و واحدهای تابعه دادگستری به رئیس قوه قضائیه و در موارد ارجاعی کمیسیون اصل نود قانون اساسی نتیجه بازرسی به آن کمیسیون اعلام خواهد شد.

د- در مواردی که گزارش بازرسی متضمن اعلام وقوع جرمی است، چنانچه جرم دارای حیثیت عمومی باشد، رئیس سازمان یا مقامات مأذون از طرف وی یک نسخه از گزارش را با دلایل و مدارک مربوط برای تعقیب و مجازات مرتکب به مرجع صالح قضایی ارسال و موضوع را تا حصول نتیجه نهائی پیگیری نمایند و در مورد تخلفات اداری، انضباطی و انتظامی مستقیماً مراتب را به مراجع ذیربط منعکس نموده و

تهیه شده در: دفتر هماهنگی هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری وزارت جهاد کشاورزی

وزارت عدلیه

« قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور »

پیگیری لازم رابه عمل آورند.مراجع رسیدگی کننده مکلفند وقت رسیدگی و جهت حضور را به اطلاع سازمان بازرسی کل کشور برسانند.

تبصره 1- در مورد جرایم منتهی به ورود خسارت به اموال دولتی و حقوق عمومی و تضییع آنها دادستان ضمن تعقیب کیفری متهم یا متهمان در دادگاه صالح در صورت احراز ورود خسارات و ضرر و زیان، رأساً جبران آن را بدون پرداخت هزینه دادرسی از دادگاه درخواست می نماید. دستگاه های ذیربط موظف به همکاری با دادستان در جمع آوری دلایل و مدارک و پیگیری موضوع می باشند.

تبصره 2- گزارشهای بازرسی در ارتباط با آئین نامه و تصویب نامه و بخشنامه و دستورالعمل های صادره و شکایات اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی که حاکی از تشخیص تخلف در موارد فوق الذکر باشد جهت رسیدگی و صدور رأی به دیوان عدالت اداری ارسال می گردد. رسیدگی به اینگونه موارد بطور فوق العاده و خارج از نوبت خواهد بود.

ه - در مواردی که گزارش بازرسی متضمن اعلام تخلف اداری مدیران کل ادارات و مقامات بالاتر تا سطح وزرا و همپراز آنان است که مشمول قانون رسیدگی به تخلفات اداری هستند، سازمان گزارش را برای رسیدگی به هیأت رسیدگی به تخلفات اداری نهاد ریاست جمهوری ارسال و تا حصول نتیجه پیگیری می کند. در خصوص پرونده های مطروحه در رابطه با مقامات فوق، هیأت رسیدگی بدوی و تجدیدنظر مزبور با عضویت یک نفر از قضات منصوب رئیس قوه قضائیه تشکیل می شود و خارج از نوبت طبق قانون رسیدگی به تخلفات اداری به موضوع رسیدگی می کند. رئیس هیأت موظف است ضمن نظارت بر ثبت پرونده و تعیین اوقات رسیدگی، مراتب رابه عضو قاضی و نماینده سازمان جهت حضور اعلام نماید.

تهیه شده در: دفتر هماهنگی هیأت های رسیدگی به تخلفات اداری وزارت جهاد کشاورزی

وزارت عدلیه

« قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور »

تبصره: رسیدگی به تخلفات مقامات و کارکنان قوای قضائیه و مقننه و نیروهای مسلح، شورای نگهبان و دستگاه‌های زیر نظر مقام معظم رهبری از شمول این بند مستثنی است.

و - سازمان مجاز است در نظارت و بازرسی از نیروهای نظامی، انتظامی، امنیتی و شرکت‌ها و مؤسسات تابعه از نیروهای بازنشسته و اجد شرایط و متخصص مراجع مذکور استفاده کند. آئین نامه اجرائی این بند بپیشنهاد سازمان به تصویب رئیس قوه قضائیه می‌رسد.

ماده 3 - سازمان می‌تواند برای انجام بازرسی و اظهار نظر کارشناسی از وجود قضات و اشخاص صاحب صلاحیت و متخصصان در هر رشته بطور دائم یا موقت استفاده نماید و در سایر موارد نسبت به تأمین کادر مورد نیاز از طریق انتقال یا مأموریت کارکنان دولت و در صورت عدم امکان از طریق استخدام اقدام نماید.

تبصره 1 - انتقال کارمندان وزارتخانه و مؤسسات و شرکت‌های دولتی به سازمان به صورت مأموریا انتقال دائم بلامانع است.

تبصره 2 - مقررات اداری و استخدامی سازمان توسط قوه قضائیه تهیه و پس از تصویب مجلس به مرحله اجراء در می‌آید، مگر در مواردی که مشمول ماده 14 این قانون است.

تبصره 3 - ماده 3 در اصلاحیه مصوب 1393/7/15 مجلس حذف شده است.

ماده 4 - رئیس سازمان توسط رئیس قوه قضائیه از میان قضات شرع و یا قضاتی که دارای رتبه 10 یا 11 قضائی باشند تعیین می‌شود. رئیس سازمان می‌تواند یک نفر قائم مقام برای خود از میان قضات با صلاحیت انتخاب کند که با پیشنهاد و تصویب رئیس قوه قضائیه تعیین می‌گردد. و همچنین می‌تواند به تعداد لازم

تهیه شده در: دفتر هماهنگی هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری و وزارت جهاد کشاورزی

ویژه اعضاء هیاتها

« قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور »

معاون داشته باشد.

ماده 5 - بازرسی توسط بازرس یا هیأت‌های بازرسی به عمل می‌آید. رئیس هیأت بازرسی توسط رئیس

سازمان حسب مورد از بین قضات یا متخصصین و کارشناسان برجسته و مورد اعتماد انتخاب می‌گردد.

تبصره 1 - آن قسمت از گزارش بازرسین غیرقضائی که حاکی از وقوع تخلف یا جرم می‌باشد باید به تأیید بازرس قضائی برسد.

تبصره 2 - رئیس هیأت بازرسی و یا بازرس در صورتیکه دارای پایه قضائی و ابلاغ خاص از رئیس قوه قضائیه باشد، چنانچه در ضمن بازرسی به اموری برخورد نماید که بیم تبانی یا فرار متهم و یا از بین بردن دلایل و مدارک برود می‌تواند تا پایان بازرسی برابر مقررات قانون آئین دادرسی نسبت به صدور قرار تأمین غیر از قرار بازداشت اتخاذ تصمیم نماید و چنانچه قرار بازداشت موقت را ضرورت تشخیص دهد باید با پیشنهاد رئیس هیأت و موافقت رئیس دادگستری محل اقدام نماید. قرارهای تأمین صادره ظرف مدت بیست روز از تاریخ ابلاغ قابل تجدید نظر در دادگاه تجدید نظر مرکز استان مربوط می‌باشد.

ماده 6 - گزارشهای سازمان در مراجع قضائی و هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری، انضباطی و انتظامی، خارج از نوبت و حداکثر ظرف مدت 3 ماه مورد رسیدگی قرار می‌گیرد. چنانچه رسیدگی به پرونده‌ها بیش از مدت معین نیاز به وقت داشته باشد، مراجع مذکور باید جهات و دلایل آن را در پرونده درج و تصریح نمایند. آراء صادره مراجع قضائی با درخواست سازمان بازرسی کل کشور و موافقت دادستان ذیربط و آراء صادره هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری، انضباطی و انتظامی با درخواست سازمان مذکور در مراجع ذیصلاح ظرف بیست روز پس از ابلاغ قابل تجدید نظر بوده و این رسیدگی نیز خارج از نوبت خواهد بود.

تهیه شده در: دفتر هماهنگی هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری و وزارت جهاد کشاورزی

ویژه اعضاء هیأتها

« قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور »

تبصره: هرگاه بازرس دارای پایه قضایی ضمن بازرسی در حدود مقررات قانونی، به حکمی برخورد کند که آن را خلاف بین شرع تشخیص دهد، گزارش مستدل آن را از طریق رئیس سازمان برای رئیس قوه قضاییه ارسال می‌کند تا رئیس قوه طبق قانون اقدام قانونی را بعمل آورد.

ماده 7- بازرس یاهیأت‌های بازرسی گزارش کار خود را مستقیماً به سازمان تسلیم خواهد نمود.

ماده 8- کلیه مسئولان ذیربط در وزارتخانه‌ها و ادارات و سازمان‌ها و مؤسسات اسناد و اطلاعات و مدارک مورد لزوم در تحقیقات را بدون هرگونه فوت وقت در اختیار بازرس یا بازرسان اعزامی قرارداد و همکاری لازم را مبذول دارند.

تبصره 1- تخلف از تکلیف مندرج در این ماده در خصوص عدم همکاری در ارائه اسناد و مدارک مورد نیاز موجب حبس از سه ماه و یک روز تا شش ماه یا انفصال موقت از خدمات دولتی و عمومی از سه ماه تا یک سال خواهد بود.

تبصره 2- اسناد سرّی دولتی از حکم این ماده مستثنی است مگر به درخواست رئیس سازمان بازرسی کل کشور و موافقت رئیس قوه قضاییه.

ماده 9- (اصلاحی 1387/4/17) چنانچه بازرس و هیأت بازرسی، در ضمن بازرسی و برای حسن انجام بازرسی و یا حسن جریان امور در دستگاه مشمول بازرسی، تعلیق یک یا چند نفر از کارکنان را تا پایان بازرسی ضروری تشخیص دهند، باید با ذکر جهات و علل، درخواست تعلیق را از طریق سازمان به وزیر یا رییس دستگاه مربوط اطلاع دهند. وزیر یا رییس دستگاه مربوط موظف است ظرف مدت ده روز نسبت به تعلیق آن کارمند اقدام نماید و نمی‌تواند به عذر این که درخواست مدلل نیست و یا دلایل غیر کافی

وزارت امور خارجه

« قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور »

است ، از انجام تقاضا خودداری کند.

در صورت عدم اجرای پیشنهادهای مذکور با اعلام مراتب و پس از رسیدگی و احراز استنکاف غیر موجه در دادگاه، مشمول مفاد ماده 576 قانون مجازات اسلامی خواهد بود.

ماده 10- وزیر یا مسئول دستگاه مربوط موظف است از تاریخ دریافت گزارش هیأت بازرسی حداکثر ظرف ده روز عملیات اجرایی راجعت انجام پیشنهادهای مندرج در گزارش مزبور شروع و مفاد جریان کار را مرتباً به اطلاع سازمان برساند. سازمان موظف است تا حصول نتیجه نهایی جریان امر را پیگیری نماید.

تبصره - در مواردی که پیشنهادهای سازمان برای جلوگیری از وقوع جرم، تکرار تخلف یا سوء جریان امور باشد و عدم اجرای آنها موجب انجام عمل غیرقانونی شود و مسئول مربوطه از انجام آن استنکاف نماید یا رسیدگی و احراز در دادگاه صالح مشمول مجازات مقرر در تبصره (1) ماده (8) این قانون می باشد.

ماده 11- سازمان می تواند در موارد زیر نیز اقدام کند ..

الف- بهره گیری از توان تشکلهای غیردولتی و مردم نهاد و اشخاص واجد شرایط در بخشهای علمی، تخصصی، صنفی و مردمی به منظور انجام وظایف محوله.

ب- بابت بهره گیری از فن آوری های روز و هرگونه ابزار مناسب دیگر بر عملکرد شوراهای و کمیسیون های مالی، معاملاتی و اعتباری دستگاه های مشمول بازرسی و انجام مناقصات و مزایده ها نظارت کند.

تبصره - مسئولان ذیربط موظفند زمان تشکیل جلسات مجامع و شوراهای مورد نظر را به اطلاع سازمان برسانند.

ج- ارائه گزارش های نظارتی هشدار دهنده به هنگام به مقامات مسئول جهت پیشگیری از وقوع جرم،

« قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور »

ویژه اعضاء هیأتها

تخلف وسوء جریانات احتمالی.

د- اطلاع رسانی و آگاهی بخشی عمومی از طریق رسانه‌های عمومی به منظور ارتقاء سلامت نظام اداری و مقابله با فساد، بارعایت قانون آئین دادرسی کیفری مصوب 1392/4/12

ماده 12- چنانچه بازرسان قانونی مؤسسات و شرکت‌های مشمول بازرسی، مسئولان سازمان حسابرسی دولتی، حفاظت و اطلاعات و حراست و نظارت و بازرسی وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های مشمول بازرسی، به سوء جریانی در رسیدگی به عملکرد مالی و اداری دستگاه‌های اجرائی و شرکت‌های دولتی و وابسته به دولت برسند که مربوط به وظایف سازمان بازرسی است، باید مراتب رابه اطلاع سازمان بازرسی کل کشور برسانند. مستنکف به مجازات مقرر در ماده (606) کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده) مصوب 1375/3/2 محکوم خواهد شد.

ماده 13- بودجه سازمان در بودجه کل کشور تحت ردیف مستقل ذیل ردیف دادگستری منظور و یک پنجم آن خارج از شمول محاسبات عمومی و سایر مقررات مصرف خواهد شد.

ماده 14- آئین نامه اجرائی این قانون توسط سازمان بازرسی کل کشور تهیه می‌شود و به تصویب رئیس قوه قضائیه می‌رسد.

ماده 15- قوه قضائیه، وزارت امورات اقتصادی و دارائی و سازمان اموراداری و استخدامی کشور در قسمت مربوط مأمورات اجرای این قانون می‌باشد.

ماده 16- از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون، (قانون اصلاح موادی از قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور مصوب 1360 و اصلاحیه آن مصوب 1375) که در تاریخ 1387/4/17 به تصویب کمیسیون قضائی

تهیه شده در: دفتر هماهنگی هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری وزارت جهاد کشاورزی

ویژه اعضاء هیأتها

« قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور »

و حقوقی مجلس شورای اسلامی رسیده بود، نسخ می‌شود.

****** شایان ذکر است که آخرین اصلاحات قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور «مشمول بر 9 ماده» در

جلسه علنی روز سه شنبه مورخ 1393/7/15 به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده و در تاریخ

1393/7/30 پس از اعلام عدم مغایرت با شرع و قانون اساسی به تصویب شورای محترم نگهبان رسیده

است و در تاریخ 1393/8/7 توسط رئیس محترم مجلس به رئیس محترم جمهور ابلاغ گردید.

و ریاست محترم جمهور در تاریخ 1393/8/7 به وزیر دادگستری جهت اجرا ابلاغ نمودند.